

Zarządzenie nr 16/2016
Burmistrza Miasta Skórcz
z dnia 21 marca 2016 r.

w sprawie wprowadzenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

Na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. ((t.j. Dz. U. z 2015 , poz. 1515 ze zm.) w związku z art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 191 ze zm.), oraz § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719), Burmistrz Miasta Skórcz zarządza co następuje:

§ 1

W celu określenia sposobów postępowania w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia na terenie i w budynku Urzędu Miejskiego w Skórczu, ul. Główna 40 wprowadzam w życie Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§ 2

Zobowiązuję wszystkich pracowników i użytkowników budynku Urzędu Miejskiego w Skórczu, ul. Główna 40 do zapoznania się z treścią Instrukcji, oraz do stałego przestrzegania zawartych w niej ustaleń.

§ 3

Traci moc Zarządzenie nr 64/2011 Burmistrza Miasta Skórcz z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Burmistrz Miasta

Janusz Kosecki

"MED - RAD"
Marek Landowski
ul. Myśliwska 5, tel. +48 502 736 851
83 - 220 Skórcz
NIP 592-127-82-53, Reg. 220956969

Załącznik nr 1
do Zarządzenie nr 16/2016
Burmistrza Miasta Skórcz
z dnia 21 marca 2016 r.

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA
POŻAROWEGO**

**URZĄD MIEJSKI
W SKÓRCZU**

**ul. Główna 40
83-220 Skórcz**

BURMISTRZ

Janusz Kosecki

ZATWIERDZAM

Wykonał:
Technik pożarnictwa
Marek Landowski

Marek Landowski
Marek Landowski

Technik Pożarnictwa
Nr uprawnień 2457/XIX/91

Marzec 2016

1.3. Postanowienia wstępne

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 81, poz. 351 z późn. zm.) właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu lub terenu zapewniając ochronę przeciwpożarową obiektu obowiązany jest w szczególności:

- 1) Przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych.
- 2) Wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach.
- 3) Zapewnić konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń określonych w pkt 2, zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie.
- 4) Zapewnić osobom przebywającym w obiekcie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji.
- 5) Przygotować Obiekt do prowadzenia akcji ratowniczej.
- 6) Zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.
- 7) Ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Wykonywanie tych zadań powinno być kontrolowane przez Dyrektora lub wyznaczonego przez Dyrektora pracownika.

Na podstawie § 6 rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719), Właściciel (Administrator Obiektu) opracowuje instrukcję bezpieczeństwa pożarowego, która powinna określać:

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania(składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
- 2) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
- 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- 4) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
- 5) warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;

1.4. Zakres stosowania instrukcji.

Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko.

Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z postanowieniami instrukcji stanowi załącznik do instrukcji. Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem, które powinno być włączone do akt osobowych pracownika.

Postanowienia instrukcji obowiązują również wszystkich pracowników innych firm np. najemców powierzchni handlowo-usługowych, świadczących usługi, prowadzących działalność w budynku zgodnie z postanowieniami zawartymi w umowach, a także inne osoby czasowo przebywające na jego terenie.

Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników firm i przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą lub wykonujących jakiegokolwiek prace na terenie obiektu. Umowa o powierzenie prac lub najmu części obiektu musi zobowiązywać wykonawców do przestrzegania ustaleń wynikających z treści instrukcji. Wykonawcy ponadto zobowiązani są zapoznać z treścią instrukcji swoich pracowników, którzy potwierdzają przyjęcie do wiadomości jej postanowień własnoręcznym podpisem.

1.5. Odpowiedzialność

Właściciel Obiektu lub osoba przez niego wyznaczona ma prawo i obowiązek kontrolować wykonawców (najemców) w zakresie realizacji w/w ustaleń i przestrzegania przez ich pracowników postanowień instrukcji.

Za realizację zadań określonych w niniejszej instrukcji oraz za przestrzeganie podanych w niej zasad postępowania odpowiedzialni są wszyscy pracownicy oraz najemcy powierzchni w zakresie, wynikającym z umowy najmu, zgodnym z zawartymi w instrukcji postanowieniami.

1.6. Pojęcia i definicje

W celu ułatwienia zrozumienia używanych w instrukcji określeń, których znaczenie w rozumieniu ustaw i norm znacznie odbiega od interpretacji potocznej, poniżej podano definicje najważniejszych pojęć stosowanych w instrukcji.

Obiekt budowlany - należy przez to rozumieć: budynek wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi, budowlę stanowiącą całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami, obiekt małej architektury.

- ↓ zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- ↓ zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- ↓ prowadzenie działań ratowniczych.

Zapobieganie powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia polega na:

- ↓ zapewnieniu koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomościom i ruchomościom,
- ↓ tworzeniu warunków organizacyjnych i formalnoprawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Miejscowe zagrożenie - rozumie się przez to zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody nie będące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie, lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków.

Techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego - rozumie się przez to urządzenia, sprzęt, instalacje i rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów.

Urządzenia przeciwpożarowe - należy przez to rozumieć urządzenia (stałe lub połstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności: stałe i połstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia inertyzujące, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, hydranty zewnętrzne, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe kłapy odcinające, urządzenia oddymiające, urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki, kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania, przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz dźwigi dla ekip ratowniczych;

Klasa odporności pożarowej budynku – symbol, któremu przyporządkowano wymagania dotyczące właściwości materiałów i elementów konstrukcyjnych budynku, zgodnie

Kategoria zagrożenia ludzi – rozumie się przez to kwalifikację budynku, jego części lub pomieszczenia ze względu na funkcję:

- ✚ ZL I - zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
- ✚ ZL II - przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,
- ✚ ZL III - użyteczności publicznej, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II,
- ✚ ZL IV - mieszkalne,
- ✚ ZL V - zamieszkania zbiorowego, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II.

Stale urządzenia gaśnicze - rozumie się przez to urządzenia na stałe związane z obiektem, zawierające własny zapas środka gaśniczego, wyposażone w układ przechowywania i podawania środka gaśniczego, uruchamiane automatycznie we wczesnej fazie rozwoju pożaru,

Urządzenia do usuwania dymów lub gazów pożarowych - rozumie się przez to urządzenie montowane w górnych częściach klatek schodowych i pomieszczeń, uruchamiane w przypadku nagromadzenia się gorących gazów i dymów pożarowych w celu ich odprowadzenia drogą wentylacji naturalnej lub wymuszonej,

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu - rozumie się przez to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne w czasie pożaru,

Warunki ewakuacji - rozumie się przez to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

- schody drewniane.

Ilość osób przebywających stale w obiekcie 30.

Rodzaj i ilość materiałów niebezpiecznych pożarowo – w budynku nie przewiduje się składowania i stosowania materiałów pożarowo – niebezpiecznych. Żadnego z pomieszczeń w budynku nie zaliczono do zagrożonego wybuchem, jak również w budynku nie występują strefy zagrożenia wybuchem

Instalacje:

- **Elektryczna** 230V/400V na wszystkich kondygnacjach. Przewody prowadzone w rurach pod tynkiem. Na klatkach schodowych i korytarzach – włączanie oświetlenia awaryjnego następuje samoczynnie w momencie zaniku zasilania z sieci elektroenergetycznej.
- **Ogrzewcza** – piec na opał stały (węgiel).
- **Odgromowa** – niskie zwody
- **Wentylacyjna – grawitacyjna,**
- **Teletechniczna** – telefony w pokojach biurowych z wyjściem na miasto, w tym aparaty telefoniczne posiadające możliwość uzyskania bezpłatnego połączenia z telefonami alarmowymi straży pożarnej.

Drogi pożarowe do budynku:

Do budynku zapewniony dojazd dla służb ratowniczych poprzez drogi publiczne. Budynek do 3-ch kondygnacji nadziemnych i o wysokości nie większej niż 12m. Zapewniono połączenie z drogi pożarowej (drogi wojewódzkiej) i wyjścia z budynku, utwardzonym dojściem o szerokości minimalnej 1,5m i długości nie większej 30m.

Przeciwożarowe zaopatrzenie w wodę:

Zapotrzebowanie to wynosi: 20 dm³/s (dwa hydranty zewnętrzne Dn 80).

Warunki ewakuacji

Zapewnia się ewakuację z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Pomieszczenia higieniczno – sanitarne i gospodarcze nie przeznaczone na pobyt ludzi.

Drzwi ewakuacyjne z pomieszczeń gdzie ewakuacja dla ponad 3 osób o szerokości 0,9m w świetle ościeżnicy po otwarciu skrzydła drzwiowego pod kątem 90 st, a do 3 osób 0,8m.

Wysokość drzwi ewakuacyjnych w świetle ościeżnicy co najmniej 2,0m. Drzwi dwuskrzydłowe z co najmniej jednym skrzydłem nie blokowanym o szerokości 0,9m.

Poszczególne pomieszczenia przeznaczone do przebywania do 50 osób jednocześnie. Dla pomieszczeń wymagane pojedyncze wyjścia ewakuacyjne.

Długość przejść ewakuacyjnych w pomieszczeniach nie przekracza dopuszczalnych 40m.

Ewakuacja prowadzona łącznie poprzez nie więcej niż trzy pomieszczenia. Szerokość przejść ewakuacyjnych w pomieszczeniach co najmniej 0,9m.

Ściany wewnętrzne pomiędzy pomieszczeniami dla których wspólne przejście ewakuacyjne bez wymagań w zakresie klasy odporności ogniowej.

Dopuszczalna długości dojść ewakuacyjnych przekracza dopuszczalne 30m przy jednym kierunku ewakuacji z 20m na poziomych drogach ewakuacyjnych.

Korytarze przeznaczone do ewakuacji do 20 osób o szerokości 1,2m i wysokości co najmniej 2,2m przy dopuszczalnym lokalnym obniżeniu tej wysokości do 2,0m na odcinku nie

3. POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTAWANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA W OBIEKCIE

3.1. Przyczyny powstawania pożaru.

Przyczyny powstawania pożaru można podzielić na dwie kategorie:

- ↓ przyczyny niezależne od człowieka (np.: wyładowania atmosferyczne, zwarcia elektryczne, przeskoczenie iskry itp.),
- ↓ przyczyny zależne pośrednio czy też bezpośrednio od człowieka (np.: podpalenia, zaprószenie ognia, niedocenienie niebezpieczeństwa, nieświadomość działania, czy zachowania).

Możliwość powstania pożaru w Obiekcie może wynikać z :

- ↓ wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych:
  - niewłaściwej klasy wykonania urządzenia,
  - brak okresowych kontroli i konserwacji instalacji,
  - przeciążenia instalacji poprzez włączanie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
  - pozostawianie bez nadzoru włączonych urządzeń elektrycznych,
  - ustawienie nagrzewających się urządzeń elektrycznych (np.: kuchenki, grzałki, grzejniki itp.) w bezpośrednim sąsiedztwie materiałów palnych,
  - naprawiania bezpieczników w rozdzielni prądu przez osoby do tego nie uprawnione.
  - brak właściwej konserwacji urządzeń i instalacji wydzielających energię cieplną w awaryjnych stanach pracy,
- ↓ używania otwartego ognia:
  - posługiwanie się otwartym ogniem (świece, zapalniczki) w miejscach niedozwolonych, umieszczanie źródeł ognia zbyt blisko materiałów palnych,
- ↓ wyładowania atmosferyczne,
- ↓ palenia tytoniu w miejscach (pomieszczeniach) do tego nie przeznaczonych i nie oznakowanych.,
- ↓ nieostrożności osób posługujących się cieczami palnymi w tym rozlewanie tych cieczy na dużych powierzchniach,
- ↓ braku nadzoru prowadzenia prac remontowych tzw. „prac niebezpiecznych pożarowo” polegających np. na spawaniu, cięciu elementów metalowych podczas których powstaje iskra oraz malowaniu, klejeniu z użyciem materiałów łatwopalnych,

3.3 Zapobieganie możliwości powstania pożaru

Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników obiektu oraz osób prowadzących jakąkolwiek działalność na jego terenie należy zapobieganie możliwości powstania pożaru.

W tym celu konieczne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719)

Zgodnie z w/w przepisami w celu zapewnienia bezpiecznej eksploatacji obiektu należy:

1. Oznakować zgodnie z PN - 92/N – 01256/02 drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji.
2. Utrzymać drożność poziomych dróg ewakuacyjnych (korytarzy), tzn. nie zostawiać na korytarzach i przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację, nie zamykać drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie, nie ograniczać dostępu do wyjść ewakuacyjnych.
3. Wywiesić w widocznym miejscu w obiekcie „Instrukcję postępowania na wypadek powstania pożaru” oraz wykaz telefonów alarmowych.
4. Oznakować zgodnie z PN – 92/N – 01256/01:
  - ⬇ Miejsca usytuowania gaśnic.
  - ⬇ Lokalizację przeciwpożarowego wyłącznika prądu elektrycznego.
5. Nie ograniczać dostępu do urządzeń przeciwpożarowych: zaworów wody, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz do podręcznego sprzętu gaśniczego.
6. Usuwać zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych.
7. Urządzenia elektryczne ustawiać na podłożu niepalnym i nie pozostawiać bez nadzoru.
8. Na osłony punktów świetlnych stosować materiały niepalne lub trudno zapalne jeżeli są umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od powierzchni żarówki.
9. Oprawy oświetleniowe oraz osprzęt instalacji elektrycznej instalować na podłożu niepalnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
10. Nie używać otwartego ognia w celu nie uzasadnionym i bez odpowiedniego nadzoru.

4. ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU LUB INNEGO ZAGROŻENIA.

4.1. Organizacja ochrony przeciwpożarowej.

Nadzór nad ochroną przeciwpożarową sprawuje bezpośrednio Burmistrz poprzez Sekretarza lub upoważnionego oraz pracownika, który pełni na obiekcie funkcję związaną z bezpieczeństwem.

Zadania szczegółowe pracowników stosownie do schematu organizacyjnego i zajmowanego stanowiska określono w dalszej części instrukcji

4.2. Obowiązki pracowników.

4.2.1. Obowiązki Burmistrza, Sekretarza

Dyrektor jest odpowiedzialny za:

- ↓ zapewnienie przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych w budynku,
- ↓ wyposażenie Obiektu w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze,
- ↓ zapewnienie osobom przebywającym w Obiekcie bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji,
- ↓ ustalenie sposobów postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- ↓ opracowanie projektu rozmieszczenia gaśnic,
- ↓ wyposażanie obiektu w instrukcje postępowania na wypadek pożaru („alarmowe”),
- ↓ wyposażanie obiektu w pożarnicze tablice informacyjne dotyczące ewakuacji i bezpieczeństwa,
- ↓ nadzór nad właściwą i terminową konserwacją gaśnic,
- ↓ współpracę z właściwą Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej,
- ↓ realizację i nadzór zaleceń pokontrolnych,

4.2.2. Obowiązki wszystkich pracowników.

Przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa pożarowego jest podstawowym obowiązkiem każdego pracownika. Pomieszczenia powinny być użytkowane i utrzymywane zgodnie z założeniami projektowymi oraz w stanie gwarantującym bezpieczeństwo pożarowe.

W szczególności pracownik jest obowiązany:

- ⬇ niewłaściwe ułożenie kabli elektrycznych zasilających przenośne odbiorniki energii elektrycznej (np. ułożenie przewodów w przejściach komunikacyjnych i chodzenie po nich),
- ⬇ używanie w pomieszczeniach grzałek, kuchenek, piecyków elektrycznych oraz żelazek,
- ⬇ zastawianie dojsć do tablic rozdzielczych oraz wyłączników prądu,
- ⬇ umieszczanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od punktów świetlnych,
- ⬇ stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów łatwo zapalnych lub trudno zapalnych w odległości mniejszej niż 5 cm,
- ⬇ samowolne naprawianie lub przerabianie uszkodzonych instalacji elektrycznych.

Każdy pracownik zobowiązany jest do uporządkowania swojego stanowiska pracy po jej skończeniu, a w szczególności:

- ⬇ schowanie dokumentacji (pracownicy biurowi) i innych przedmiotów pracy do szaf i biurek a odpadów do pojemników na śmieci,
- ⬇ wyłączenie spod napięcia wszystkich odbiorników energii elektrycznej oraz wyjęcie z gniazdek wszystkich wtyczek odbiorników i przedłużaczy,
- ⬇ wyłączenie światła.

4.2.3. Obowiązki osób pełniących funkcje kierownicze

Osoby pełniące funkcje kierownicze zobowiązane są do:

- ⬇ znajomości przepisów przeciwpożarowych, szczególnie dotyczących stosowania materiałów pożarowo i wybuchowo-niebezpiecznych w kierowanych przez siebie komórkach
- ⬇ zapewnienia spełnienia warunków ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa osobistego pracowników i innych osób przebywających w podległym im komórkach organizacyjnych,
- ⬇ zaznajomienia podległych pracowników z zagrożeniami pożarowymi występującymi w danej komórce organizacyjnej oraz ze sposobami zapobiegania pożarom i postępowania w przypadku pożaru, a przede wszystkim z organizacją i prowadzeniem ewakuacji,
- ⬇ czuwania nad przestrzeganiem przepisów ppoż. przez podległych pracowników, zgłaszanie Kierownikowi komórki wniosków o wyciągnięcie konsekwencji w stosunku do winnych zaniedbań stwarzających możliwość powstania pożaru lub innego wypadku,
- ⬇ uwzględniania zagadnień ppoż. w instrukcjach technologiczno-ruchowych,
- ⬇ znajomości zagrożeń pożarowych i wybuchowych, a także innych miejscowych w procesach technologicznych występujących w podległych im komórkach organizacyjnych,

- ✚ kierowania nowo zatrudnionych pracowników lub pracowników zmieniających stanowisko pracy na szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- ✚ organizowania okresowych szkoleń obejmujących zagadnienia z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- ✚ przechowywania w aktach osobowych oświadczeń pracowników o zapoznaniu się z niniejszą Instrukcją i o przejściu szkolenia oraz kopii świadectw ukończenia szkolenia instruktażowego wstępnego.

4.2.5. Obowiązki pracowników ochrony

Do podstawowych obowiązków pracowników ochrony w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy:

- ✚ znajomość i przestrzeganie przepisów, zasad bezpieczeństwa pożarowego,
- ✚ udział w szkoleniach i instruktażach z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obsługi instalacji i urządzeń przeciwpożarowych,
- ✚ znajomość procedur postępowania na wypadek powstania pożaru, sposobów alarmowania i przeprowadzania ewakuacji, znajomość obsługi urządzeń przeciwpożarowych,
- ✚ sprawdzenie przed rozpoczęciem pracy czy we właściwym miejscu znajdują się klucze od nadzorowanych pomieszczeń,
- ✚ znajomość przeznaczenia nadzorowanych pomieszczeń, ich zawartości, ewentualnych przyczyn mogących spowodować wybuch pożaru,
- ✚ znajomość usytuowania głównego wyłącznika energii elektrycznej,
- ✚ znajomość usytuowania przeciwpożarowego wyłącznika prądu,
- ✚ znajomość rozmieszczenia hydrantów zewnętrznych na posesji oraz w sąsiedztwie i umiejętność określania ich położenia w porze nocnej,
- ✚ znajomość numerów alarmowych do Państwowej Straży Pożarnej, Policji i Pogotowia Ratunkowego oraz osób powiadamianych w przypadku powstania pożaru,
- ✚ znajomość użycia podręcznego sprzętu gaśniczego, jego rozmieszczenia w Obiekcie,
- ✚ znajomość usytuowania wyjść ewakuacyjnych w Obiekcie i możliwości ich otwarcia,
- ✚ zgłaszanie przełożonym zauważonych usterek,
- ✚ udział w ewakuacji - ludzi (pacjentów) i mienia,
- ✚ udzielanie niezbędnej pomocy i informacji jednostkom biorącym udział w akcji gaśniczej,
- ✚ przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i używania otwartego ognia w miejscach nie dozwolonych,

4.2.7. Zapobieganie pożarom przy aranżacji pomieszczeń

Przy aranżacji pomieszczeń należy zapewnić ogólne warunki bezpieczeństwa pożarowego, bezpieczną ewakuację osób, prawidłowy stan instalacji i urządzeń oraz przestrzegać zasad przechowywania i składowania materiałów palnych.

W szczególności:

- ↓ zapewnić co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne z pomieszczeń, w których może przebywać więcej niż 30 osób, lub których powierzchnia przekracza 300 m²,
- ↓ zapewnić szerokość drzwi dostosowaną do liczby osób mogących przebywać jednocześnie w pomieszczeniu, zachowując wskaźnik 0,6 m na 100 osób, ale nie mniej niż 0,9 m na każde drzwi,
- ↓ zapewnić drzwi wyjściowe otwierające się na zewnątrz pomieszczenia, nie rozsuwane, podnoszone lub obrotowe,
- ↓ drzwi podnoszone muszą być otwarte w czasie eksploatacji pomieszczenia – nie wolno ich opuszczać.
- ↓ zapewnić wymaganą przepisami długość przejścia w pomieszczeniu, mierzoną od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek do wyjścia ewakuacyjnego z tego pomieszczenia,
- ↓ zapewnić wymaganą przepisami długość dojścia ewakuacyjnego mierzoną od wyjścia z pomieszczenia do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku,
- ↓ zapewnić stałe elementy wyposażenia oraz wystroju wewnątrz z materiałów niepalnych lub co najmniej trudno zapalnych,
- ↓ zapewnić okładziny sufitowe lub sufity podwieszane z materiałów niepalnych lub niezapalnych, nie kapiących i nie odpadających pod wpływem ognia,

w konsekwencji kończy się opóźnieniem w rozpoczęciu ewakuacji lub opóźnieniem w podjęciu innych działań.

Zgodnie z zaleceniami Europejskiej Konfederacji Stowarzyszeń Ochrony Przeciwpozarowej CFPA-E (The Confederation of Fire Protection Associations in Europe) podanymi w wytycznych CFPA-E 11 z 2005 roku w obiektach w zależności od liczby osób mogących tam przebywać, wymagana jest minimalna liczba osób, posiadająca odpowiednie przeszkolenie i kwalifikacje do wykonywania zadań.

4.5. Zasady postępowania w trakcie wystąpienia zagrożenia pożarowego lub innego miejscowego zagrożenia

**PRZEWIDUJE SIĘ
ZASTOSOWANIE NASTĘPUJĄCYCH ŚRODKÓW ALARMOWYCH:
ŚRODKI WEWNĘTRZNE
głos ludzki o treści "pożar",
" ewakuacja ludzi na zewnątrz z obiektu"
ŚRODKI ZEWNĘTRZNE
oraz aparat telefoniczny**

UWAGA: zawsze dokonujemy zgłoszenia telefonicznego do Państwowej Straży Pożarnej.

Po uzyskaniu połączenia ze Strażą Pożarną należy podać następujące informacje:

- ↓ gdzie się pali – dokładny adres,
- ↓ co się pali – rodzaj pomieszczenia, na której kondygnacji, rodzaj palącego się materiału, (np. odzież w pomieszczeniu szatni),
- ↓ czy istnieje zagrożenie dla życia, czy w pobliżu znajdują się materiały łatwopalne, wybuchowe itp.,
- ↓ numer telefonu, z którego podaje się informacje oraz swoje imię i nazwisko,
- ↓ **UWAGA:** po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę Punktu Alarmowego PSP należy odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie zgłoszenia.

Ewakuacja ludzi z budynku może nastąpić z innych przyczyn niż pożar tj. m.in. także w przypadku podejrzenia o podłożeniu w budynku ładunku wybuchowego, uwolnienie w budynku szkodliwych dla życia i zdrowia medium.

Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób należy:

1. Niezwłocznie powiadomić o tym fakcie wszystkich pracowników i petentów przebywających w budynku. Powiadomienie może być zrealizowane przy pomocy telefonów wewnętrznych do osób odpowiedzialnych na danej kondygnacji za ewakuację lub też poprzez gońców, którzy na każdej kondygnacji ogłoszą alarm pożarowy przy pomocy głosu ludzkiego „Uwaga pożar, uwaga pożar, uwaga pożar, przystąpić do ewakuacji osób znajdujących się w budynku”.
2. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Następnie należy ewakuować osoby poczynając od najwyższych kondygnacji. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej z różnych względów zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.
3. Podczas ewakuacji z pomieszczeń, strumienie ludzi należy kierować zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne.
4. Osoby z ograniczoną zdolnością poruszania się należy ewakuować przy wykorzystaniu wózków, noszy bądź przenosić na rękach.

sprzętu sprząającego. Przy lekkim zadymieniu, odstąpienie od ewakuacji umożliwia specjalnie zatrzymanie pracowników w pomieszczeniach, by nie narażać ich na działanie dymu do czasu jego usunięcia z korytarzy.

Ewakuacja częściowa

Stosowana jest tylko w przypadku niedużych zdarzeń. Obejmuje ona pracowników i pacjentów przebywających w strefie bezpośredniego zagrożenia oraz w jej najbliższym otoczeniu. W przypadku częściowej ewakuacji należy mieć pewność o małym rozmiarze zdarzenia, jego powolnym rozwoju oraz o minimalnym ryzyku odcięcia dróg ewakuacyjnych. Jeśli istnieje choćby minimalne ryzyko odcięcia dróg ewakuacyjnych, należy do strefy zagrożenia zaliczyć także pomieszczenia lub część Obiektu, z których drogi mogą zostać odcięte. Ewakuacją częściową należy objąć też części budynku, w których będą prowadzone działania ratownicze lub tam gdzie będzie stosowany sprzęt służb ratowniczych. Do ewakuacji częściowej zalicza się także przemieszczenie części lub wszystkich osób ze strefy zagrożenia do strefy bezpiecznej (do innej tzw. strefy pożarowej), przeprowadzane wewnątrz budynku bez ich wyprowadzania na zewnątrz.

Ewakuacja całkowita

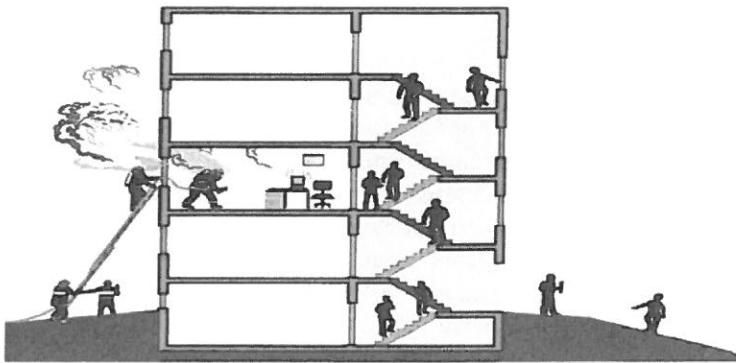
Polega na wyprowadzeniu poza obręb budynku wszystkich pracowników i osób przebywających w Obiekcie. Stosowana jest zawsze przy większych i dużych zdarzeniach, przy szybko rozprzestrzeniającym się zagrożeniu, przy wystąpieniu substancji toksycznych, itp. Ewakuację całkowitą należy także zarządzić w przypadku wystąpienia zagrożenia dla stabilności przynajmniej części konstrukcji budynku. Decyzję o ewakuacji całkowitej należy także podjąć w przypadku niedużych zagrożeń, jeśli nie jesteśmy w stanie pewnie określić czynników rozwoju zagrożenia lub gdy podjęte działania ratowniczo-gaśnicze w ramach własnych środków technicznych nie przynoszą żadnego rezultatu.

4.6 Metody ewakuacji

Ewakuacja drogami naturalnymi

Jeżeli jest to tylko możliwe ewakuację należy przeprowadzać drogami naturalnymi.

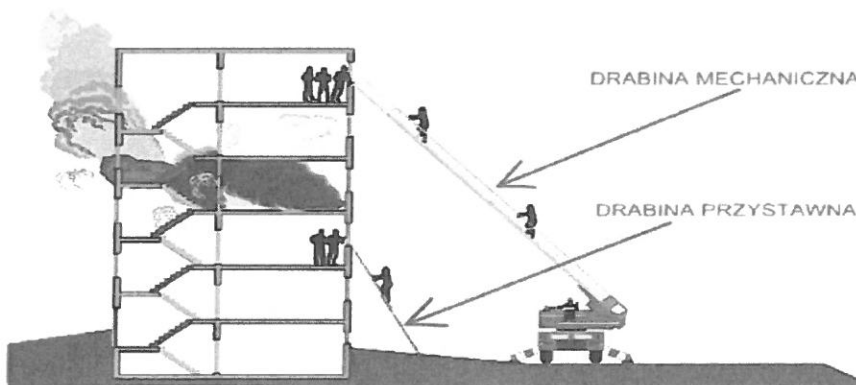
Oznacza to wyprowadzanie ludzi przejściami, korytarzami oraz klatkami schodowymi, którymi ludzie poruszają się po obiekcie w normalnych warunkach. Sposób prowadzenia ewakuacji naturalnymi drogami komunikacji, wykazuje największą przepustowość spośród wszystkich metod, przy założeniu zachowania porządku i spokoju podczas ewakuacji. Metoda ta nie daje jednak ratownikom pełnej kontroli nad ruchem osób, co może kończyć się stratowaniem lub zejściem z drogi ewakuacyjnej w rejony zagrożone. Wymaga ona od jednostek straży pożarnej prowadzenia działań ratowniczo – gaśniczych z pominięciem dróg komunikacji ogólnej.

Rys.1. Ewakuacja drogami naturalnymi.

Inne metody ewakuacji

W przypadkach, kiedy skorzystanie z naturalnych dróg ewakuacji jest niemożliwe, należy zastosować alternatywne metody ewakuacji, do których należy zaliczyć głównie zewnętrzne i wewnętrzne schody ewakuacyjne oraz stałe klamry i drabiny ewakuacyjne. Podstawowym sprzętem, używanym przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej do ewakuacji, są drabiny pożarnicze i podnośniki hydrauliczne.

Rys.3. Ewakuacja przy pomocy drabin pożarniczych.

4.8. Zadania i obowiązki pracowników podczas prowadzenia działań przez służby ratownicze.

Wszyscy pracownicy zobowiązani są do prowadzenia akcji ratowniczych aż do przybycia jednostek PSP i zorganizowania przez nie dalszych działań ratowniczo - gaśniczych. Wszyscy pracownicy winni stosować się do poleceń wydawanych przez KDR z ramienia Burmistrza, bez względu na zajmowane przez nią stanowisko. W tym czasie do zadań kadry kierowniczej Obiektu należy zorganizowanie działań ratowniczych w celu spowolnienia, zatrzymania rozwoju lub ugaszenia pożaru, udzielenia pomocy ewentualnym osobom poszkodowanym w wyniku pożaru oraz zarządzania koniecznej ewakuacji pracowników, mieszkańców i osób znajdujących się w zagrożonym miejscu w Obiekcie. W momencie przybycia na miejsce jednostek PSP, kierowanie działaniami ratowniczymi przejmuje KDR z ramienia straży pożarnej. Ma on prawo wydawania także poleceń wszystkim pracownikom Obiektu oraz osobom znajdującym się na jego terenie. KDR z ramienia straży ma prawo zażądać od kierownictwa Obiektu oraz pracowników pomocy w postaci użyczenia pojazdów, maszyn, urządzeń i narzędzi, będących własnością Obiektu na cele prowadzenia działań ratowniczo - gaśniczych. Ma prawo też zażądać pomocy przez osobiste wykonywanie czynności pracowników, jednak tylko w zakresie prac pomocniczych, niezwiązanych z bezpośrednim gaszeniem pożaru i usuwaniem jego skutków.

4.9. Zadania i obowiązki po zakończeniu działań ratowniczych.

Burmistrz lub jego zastępca jest odpowiedzialny za:

- ↓ zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku pogorzelniska w celu zabezpieczenia powstania pożaru wtórnego,
- ↓ zabezpieczenie pogorzelniska w celu zbadania okoliczności i przyczyn powstania pożaru,
- ↓ przystąpienie do uporządkowania pogorzelniska po zakończeniu działalności Policji, firmy ubezpieczeniowej i/lub komisji powołanej do ustalenia okoliczności i przyczyn powstania pożaru.

5. Oznakowanie dróg ewakuacyjnych w obiekcie.

W trakcie eksploatacji drogi ewakuacyjne powinny być odpowiednio oznakowane. Ma to na celu jednoznaczne wskazanie osobom opuszczającym budynek najkrótszej drogi do wyjścia. Oznakowanie to ma również na celu uprzedzenie osób ewakuowanych o ewentualnych przeszkodach lub utrudnieniach na drodze ewakuacyjnej. Pomaga ono też w dojściu do urządzeń ewakuacyjnych.

5.1. Rodzaje oznakowania ewakuacyjnego

W zależności od pomieszczeń i oświetlenia drogi ewakuacyjne można oznakowywać:

- a) *znakami ewakuacyjnymi fotoluminescencyjnymi* - powinny być stosowane tam gdzie, funkcjonuje oświetlenie dzienne i/lub elektryczne podstawowe, oświetlające te znaki w czasie wystarczającym do dostarczenia materiałom fotoluminescencyjnym niezbędnej energii,
- b) *znakami ewakuacyjnymi podświetlanymi* – powinny być stosowane tam, gdzie pomieszczenia lub drogi ewakuacyjne nie są oświetlone światłem dziennym lub

5.2 Symbole oraz lokalizacja znaków ewakuacyjnych na drodze ewakuacyjnej

Nr	Znak ewakuacyjny	Znaczenie (nazwa) znaku ewakuacyjnego	Zastosowanie
<i>PN-92/N-01256-02 Znaki bezpieczeństwa - ewakuacja</i>			
1.		Wyjście ewakuacyjne	Znak do oznakowania następujących drzwi, przegradzających ustaloną drogę ewakuacji ludzi: wyjść ewakuacyjnych z pomieszczeń w których wymagane są co najmniej dwa takie wyjścia. wyjść prowadzących z budynku, innego obiektu budowlanego oraz terenu – na zewnątrz. Wyjść prowadzących do innej strefy pożarowej, w tym na obudowaną i zamkniętą drzwiami klatkę schodową, w budynku o wysokości ponad 25m. Wymieniony znak powinien być umieszczony bezpośrednio nad drzwiami. Gdy wyjście prowadzi przez przedsionek dotyczy to drzwi przedsionka.
2.	a) b) c) 	Kierunek drogi ewakuacyjnej	Znak wskazuje kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia. Strzałka a) – do samodzielnego stosowania Strzałki b) c) – do stosowania z innymi znakami
3.	a) b) 	Drzwi ewakuacyjne	Znak ten powinien być stosowany wraz ze znakiem „kierunek drogi ewakuacyjnej” (pn.2 b,c) do oznakowania drzwi przegradzających ustaloną drogę ewakuacji, nie wymienioną w pn. 1 w tym także drzwi wyjściowych z przedsionka.
4.		Przesunąć w celu otwarcia	Znak stosowany łącznie ze znakami z pn.3 na przesuwnych drzwiach wyjścia ewakuacyjnego, jeśli są one dozwolone. Strzałka powinna wskazywać kierunek otwierania drzwi przesuwnych.
5.		Pchać aby otworzyć	Znaki stosowane łącznie ze znakami z pn.3 na drzwiach wyjścia ewakuacyjnego, jeśli są one dozwolone. Strzałka powinna wskazywać kierunek otwierania drzwi. Zazwyczaj stosuje się je na drzwiach, które otwierają się w sposób inny niż przewidują przepisy (z pomieszczeń na zewnątrz).
6.		Ciągnąć aby otworzyć	
7.		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	Znaki te umieszcza się w miejscach w których kierunek ewakuacji może budzić wątpliwości: gdy nie widoczny jest znak „Wyjście ewakuacyjne” lub znak „drzwi ewakuacyjne” gdy widoczny jest więcej niż jeden taki znak, a ludzie – zgodnie z planem ewakuacji powinni przemieszczać się tylko w kierunku jednego z nich. Znaki te umieszcza się na ścianach na wysokości ok. 150cm, lub nad drogą ewakuacyjną na wysokości 200cm tam gdzie jest to możliwe prostopadle do kierunku przemieszczania się informowanych ludzi.
8.	a) b) 	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół, schodami w górę.	
9.		Stłuc aby uzyskać dostęp	Znak ten stosuje się w razie uzasadnionej potrzeby: w miejscu, gdzie jest niezbędne stłuczenie szyby dla uzyskania dostępu do klucza lub systemu otwarcia. gdy niezbędne jest rozbicie przeszkody dla uzyskania wyjścia.

Gaśnice są to przenośne urządzenia o stosunkowo małej masie środka gaśniczego i o wadze do 20kg, którego użycie następuje pod wpływem uruchamianego ręcznie wyzwolenia ciśnienia gazu znajdującego się w zbiorniku gaśnicy lub w oddzielnym pojemniku.

Tabela 1 Podział gaśnic w zależności od środka gaśniczego

RODZAJ GAŚNICY	SYMBOL	ŚRODEK GAŚNICZY
Śniegowa	GS	Sprężony dwutlenek węgla
Proszkowa	GP	Proszek gaśniczy

Tabela 2 Podział gaśnic w zależności od sposobu magazynowania czynnika roboczego

NAZWA	SYMBOL	Sposób magazynowania czynnika wyrzucającego
Pod stałym ciśnieniem	X	W zbiorniku gaśnicy
Z dodatkowym zbiornikiem	Z	W oddzielnym zbiorniku

Do urządzeń przeciwpożarowych występujących w Obiekcie zalicza się:

- ⚡ wyłączniki prądu w celu odcięcia jego dopływu w przypadku powstania pożaru,
- ⚡ instalacje wodociągowe do zasilania hydrantów zewnętrznych i wewnętrznych,
- ⚡ urządzenia służące do usuwania dymu z klatek schodowych (klapy dymowe),
- ⚡ oświetlenie ewakuacyjne,
- ⚡ drzwi i bramy przeciwpożarowe wyposażone w systemy sterowania;

Gaśnica proszkowa - środkiem gaśniczym jest tu proszek gaśniczy. Wyrzucany jest on pod ciśnieniem do strefy spalania. Działanie proszku polega na inhibicji procesu spalania (wychwytywanie rodników). Stosowane są dwa podstawowe rodzaje proszków węglanowe i fosforanowe. Proszek węglanowy stosowany jest przede wszystkim do gaszenia pożarów grup BCE. Może przynosić jednak słabe efekty w gaszeniu pożarów grupy A. Ze względu na dodatkowe działanie izolujące proszku fosforanowego nadaje się on do gaszenia grup ABCE. Proszek fosforanowy może przynosić słabsze efekty przy pożarach grupy BC.

Gaśnica śniegowa - czynnikiem gaśniczym jest tu sprężony dwutlenek węgla, wyrzucany pod ciśnieniem z gaśnicy przez specjalną dyszę. Podstawowym działaniem tej gaśnicy jest działanie tłumiące (zmniejszenie stężenia tlenu w strefie spalania). Dodatkowo w niewielkim stopniu ma działanie chłodzące (temperatura strumienia wynosi ok. - 70°C). Gaśnice tego typu mogą być używane do gaszenia pożarów grup BCE. Gaszenie dwutlenkiem węgla przynosi najlepsze efekty w bardzo ograniczonych przestrzeniach o znikomej wentylacji (trzeba uzyskać stężenie min. 40% CO₂). Ujemne działanie ma niska temperatura strumienia, szczególnie na tworzywa sztuczne oraz na ludzi i zwierzęta.

6.3 Podział grup pożaru oraz ich piktogramy:

Grupa pożaru	Rodzaj palącego się materiału i sposób jego spalania
 A	Pożary materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli np.: drewno, papier, węgiel tworzywa sztuczne, tekstylia, słoma, itp.
 B	Pożary cieczy palnych i materiałów stałych topiących się na skutek ciepła wytwarzanego podczas pożaru, np.: benzyna, nafta i jej pochodne, alkohol, aceton, eter, oleje, lakiery, tłuszcze, parafina, stearyna, pak, naftalen, smoła, itp.
 C	Pożary gazów palnych np.: acetylen, butan, metan, propan, wodór, gaz ziemny i miejski, itp.
 D	Pożary metali np.: aluminium, lit, sód, potas, glin i ich stopy, itp.
 F	Pożary tłuszczów i olejów spożywczych w urządzeniach kuchennych

Rodzaj gaśnicy (środka gasniczego)	 A	 B	 C	 D	 F
Piana	+	+	-	-	-
Proszek ABC	+	+	+	-	-
Proszek BC	-	+	+	-	-
Proszek specjalny D (NaCl, grafit lub Cu)	-	-	-	+	-
Dwutlenek węgla	-	+	-	-	-
Piana specjalna (Wet Chemical)	+	-	-	-	+

Zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego

Źle

Ogień zaatakować zgodnie z kierunkiem wiatru.

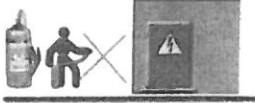
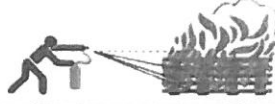
Dobrze

Pożar palącej powierzchni gasić od skrajnej jego części.

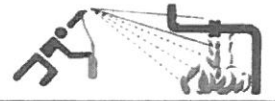
Ciała stałe gasić kierując strumień środka gaśniczego na płomień z dołu, a nie z góry.

Gaśnicami wodnymi nie gasić urządzeń będących pod napięciem! Używać gaśnic do tego przeznaczonych.

Ciała ciekłe i gazy gasić z góry w dół.

Mając do dyspozycji większą ilość gaśnic uruchomić wszystkie jednocześnie, a nie każdą oddzielnie po jej użyciu.

Po ugaszeniu pożaru uważać na ponowne zapalenie. (nawrót ognia)

Po użyciu gaśnicy nie zawieszac, tylko ponownie napełnić lub wymienić na nową.

SERWIS

Woda nie jest jednak środkiem uniwersalnym, nie przenika np. do wnętrza materiałów hydrofobowych. Nie wolno jej używać do gaszenia pożarów materiałów reagujących z nią np. sodu, potasu, magnezu oraz związków chemicznych, które w reakcji z nią wytwarzają gazy palne lub wybuchowe np. karbid.

Przewodność elektryczna strumienia wody gaśniczej narzuca konieczność przestrzegania ścisłych warunków stosowania jej przy gaszeniu instalacji i urządzeń elektrycznych pozostających pod napięciem.

Ograniczone jest również używanie wody do gaszenia wrzących olejów i tłuszczów ze względu na możliwość wyrzutów płonącej cieczy na zewnątrz i rozprzestrzenienie się pożaru.

Podstawowe znaczenie ma umiejętne wykorzystanie właściwości gaśniczych wody. Tradycyjny sposób podawania wody prądem zwartym, powinien być wykorzystywany w minimalny sposób ze względu na małe efekty gaśnicze w stosunku do ilości zużytej wody.

Ponadto, podana w ten sposób woda wyrządza dodatkowe straty przewyższające niejednokrotnie straty spowodowane przez sam pożar (straty po pożarowe). Zwarte prądy wody stosuje się tylko w przypadkach, kiedy źródła pożaru nie można osiągnąć innymi rodzajami prądów gaśniczych oraz wówczas, gdy zachodzi konieczna potrzeba mechanicznego zbijania płomienia.

Zastosowanie prądów kroplistych i mgłowych, podawanych z prądownic uniwersalnych, zwiększa powierzchnię wody stykającej się z nagrzanym lub palącym się środowiskiem, co powoduje większe wiązanie ciepła, a tym samym skuteczniejszy efekt gaśniczy przy równoczesnym mniejszym zużyciu wody.

Woda stosowana jest również jako czynnik chłodzący niepalnych, niebezpiecznych materiałów chemicznych znajdujących się w środowisku (miejscu) pożaru.

Wody nie stosuje się do gaszenia pożarów:

- ↓ *metali alkalicznych i ziem alkalicznych np. sól, potas, wapń,*
- ↓ *metali lekkich i ich stopów np. glin,*
- ↓ *karbidu i innych węglików metali lekkich,*
- ↓ *cieczy łatwopalnych, nie mieszających się z wodą np. benzyna, nafta, benzen*
- ↓ *maszyn, urządzeń, instalacji będącej pod działaniem energii elektrycznej.*

6.6. Oznakowanie urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego

Gaśnice i urządzenia przeciwpożarowe należy odpowiednio oznakować. Ma to na celu lepsze zauważenie tego sprzętu oraz zorientowanie się z daleka o rodzaju umieszczonego w danym miejscu sprzętu. Oznakowanie to może również pomóc w dojściu do sprzętu gaśniczego w przypadku, gdy nie jest on bezpośrednio widoczny.

Do znakowania urządzeń przeciwpożarowych sprzętu przeciwpożarowego

Nr	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku	Zastosowanie
12.		Drabina pożarowa	Znak ten jest stosowany do oznaczenia drabiny trwale związanej z obiektem i przeznaczonej do działań ratowniczo – gaśniczych straży pożarnej.
13.		Niebezpieczeństwo wybuchu. Materiały wybuchowe.	Stosowany do wskazywania możliwości występowania atmosfery wybuchowej, gazów palnych lub materiałów wybuchowych.
14.		Niebezpieczeństwo pożaru – materiały łatwo zapalne	Do wskazywania obecności materiałów łatwo zapalnych.
15.		Niebezpieczeństwo pożaru – materiały utleniające	Do wskazywania obecności materiałów łatwo utleniających.

Znaki bezpieczeństwa i znaki dodatkowe

Nr	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku	Zastosowanie
<i>PN-92/N-01256-02 Znaki bezpieczeństwa – ochrona przeciwpożarowa</i>			
1.		Przeciwożarowy wyłącznik prądu	W obiektach do oznaczenia wyłącznika odcinającego dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

7. PRZEGLĄDY I CZYNNOŚCI KONSERWACYJNE URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH I GAŚNIC

Instalacje techniczne i urządzenia przeciwpożarowe w Obiekcie należy poddawać okresowym przeglądom technicznym i konserwacji zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz w instrukcjach obsługi. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Za przeprowadzenie (zlecenie) okresowej kontroli sprzętu gaśniczego i urządzeń odpowiedzialny jest Właściciel Obiektu.

Konserwacje i naprawę sprzętu powinny przeprowadzać osoby posiadające odpowiednie przeszkolenie oraz kwalifikacje.

W szczególności należy pamiętać o :

- ↓ badaniu okresowym instalacji odgromowej, które należy przeprowadzać co najmniej raz na 5 lat,
- ↓ badaniu oporności izolacji instalacji elektrycznej i badanie instalacji elektrycznej w zakresie ochrony przeciwporażeniowej - przeprowadzić co najmniej 1 raz na 5 lat (Ustawa Prawo Budowlane),
- ↓ badaniu sprawności Przeciwpożarowego Wyłącznika Prądu - należy przeprowadzać co najmniej jeden raz w roku jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowania,
- ↓ czyszczeniu przewodów wentylacyjnych w obiekcie - należy przeprowadzać co najmniej jeden raz w roku jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowania,
- ↓ badaniu parametrów hydraulicznych hydrantów wewnętrznych, które należy przeprowadzać co najmniej raz w roku,
- ↓ badaniu parametrów hydraulicznych hydrantów zewnętrznych, które należy przeprowadzać co najmniej raz w roku,
- ↓ konserwacji, przeglądzie technicznym oraz remoncie podręcznego sprzętu gaśniczego - należy przeprowadzać zgodnie z zaleceniami producenta, nie rzadziej jednak niż jeden raz w roku,
- ↓ próbie ciśnieniowej węży stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych - raz na 5 lat,

Gaśnice.

Producent określa co wchodzi w zakres przeglądów i konserwacji.

Instrukcja przeglądu – konserwacji gaśnicy proszkowej typu "x" z manometrem

1. Wykonać zewnętrznie oględziny gaśnicy - sprawdzić czy:

- ↓ plomba i zawleczka nie zostały uszkodzone,
- ↓ gaśnica nie jest uszkodzona mechanicznie,
- ↓ nie ma miejsc skorodowanych na zbiorniku,
- ↓ puszczek wylotowy lub wąż są drożne,
- ↓ posiada czytelną i właściwą etykietę oraz kontrolkę,
- ↓ wskaźnik ciśnienia znajduje się na polu zielonym (dla 20°C ciśnienie 1,5 MPa)

2. Nakleić kontrolkę z datą następnego przeglądu.

W gaśnicach posiadających wąż z prądownicą sprawdzamy stan techniczny węża, drożność i trwałość połączeń.

"USZKODZONY" i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym Właściciela Obiektu.

Okresowe przeglądy i konserwacje wszystkich węży

Co 5 lat wszystkie węże powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji, zgodnie z EN 671-1 lub EN 671-2.

Dokumentowanie przeglądów i konserwacji

Po przeglądzie i przeprowadzeniu niezbędnych pomiarów hydranty wewnętrzne powinny być przez kompetentne osoby oznakowane napisem "SPRAWDZONE". Osoby odpowiedzialne powinny przechowywać trwałe zapisy o wszystkich przeglądach, kontrolach i testach. Zapis taki powinien zawierać:

- ↓ datę (miesiąc i rok) przeglądu i testów;
- ↓ wyniki testów;
- ↓ wykaz i datę zainstalowania części zamiennych;
- ↓ dodatkowe testy do wykonania, jeśli są wymagane;
- ↓ datę (miesiąc i rok) następnego przeglądu i testów;
- ↓ wykaz wszystkich hydrantów wewnętrznych z wężem półsztywnym i z wężem płasko składanym.

Bezpieczeństwo pożarowe podczas przeglądów i konserwacji

Ponieważ przegląd i konserwacja mogą okresowo zmniejszyć efektywność zabezpieczenia przeciwpożarowego należy:

1. zależnie od przewidywanego zagrożenia pożarowego, poddać równocześnie konserwacji na danej powierzchni tylko ograniczoną liczbę hydrantów;
2. zapewnić dodatkowe przedsięwzięcia zabezpieczające oraz przeprowadzić dodatkowy instruktaż na czas konserwacji oraz na okres braku zasilania w wodę.

Etykiety konserwacji i przeglądów

Dane dotyczące konserwacji i przeglądu powinny być zapisane na etykiecie, która nie może zakrywać żadnych oznaczeń producenta.

Na etykiecie powinny być umieszczone następujące dane:

- słowo "SPRAWDZONE";
- nazwa i adres dostawcy hydrantu;
- znak jednoznacznie identyfikujący osobę kompetentną; data (rok i miesiąc) kiedy konserwacja była przeprowadzona.

Hydranty zewnętrzne.

Badanie wydajności nominalnej i ciśnienia

Wydajność nominalna hydrantu zewnętrznego przeciwpożarowego, przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa mierzonym na zaworze hydrantowym podczas poboru wody, w zależności od jego średnicy nominalnej (DN), powinna wynosić, co najmniej:

- 1) dla hydrantu nadziemnego DN80 – 10 dcm³ /s
- 2) dla hydrantu nadziemnego DN100 – 15 dcm³ /s
- 3) dla hydrantu podziemnego DN80 – 10 dcm³ /s

Zakres wykonywanych czynności w ramach badania:

- a) Sprawdzenie stanu technicznego hydrantu zewnętrznego,
- b) Sprawdzenie otwarcia zasuw,
- c) Dokonanie pomiaru wydajności nominalnej i ciśnienia na zaworze hydrantu zewnętrznego przepływomierzem. Zastosowany układ pomiarowy pozwala na precyzyjny pomiar przy bardzo małym zużyciu wody. Błąd pomiaru przepływu chwilowego wynosi 0,5% przy minimalnej prędkości przepływu 0,5 m/s.
- d) Dokumentowanie badania. Każde badanie hydrantu zewnętrznego dokumentowane jest

8. ZABEZPIECZANIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

W oparciu o zapisy ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów wprowadza się dla budynku handlowo - usługowego, oraz w jego sąsiedztwie instrukcję zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych, o treści ujętej w niniejszym rozdziale.

1. Niniejsza instrukcja ma na celu określenie obowiązków i odpowiedzialności pracowników za zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz określenie zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego prac, o których mowa w pkt. 2.

2. Pod pojęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy rozumieć wszelkie prace, nie przewidziane instrukcją technologiczną lub prace prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, jak:

- ↓ prace remontowo-budowlane związane z użyciem ognia otwartego prowadzone wewnątrz obiektu, na przyległym do nich terenie i placach składowych na których występują materiały palne lub, które posiadają konstrukcję palną,
- ↓ prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów palnych i wybuchowych,
- ↓ wszelkie prace remontowo-budowlane prowadzone w strefach zagrożenia wybuchem.

Do prac takich należy zaliczyć w szczególności wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.:

- ↓ spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
- ↓ podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów z substancjami palnymi,
- ↓ podgrzewanie lepiku, smoły itp.,
- ↓ rozniecanie ognisk,
- ↓ używanie materiałów pirotechnicznych,

3. Do przestrzegania postanowień instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, pracownicy nadzorujący przebieg tych prac oraz użytkownicy obiektu (pomieszczeń, terenu), gdzie prace są wykonywane.

4. Postanowienia instrukcji obowiązują także wszystkich pracowników obiektu i firm zewnętrznych (osób prawnych i fizycznych), wykonujących prace niebezpieczne pod względem pożarowym na terenie obiektu.

5. Obowiązek zapoznania pracowników oraz firm, o których mowa w pkt. 3 i 4 z treścią instrukcji należy do kierowników komórek organizacyjnych, zatrudniających tych pracowników i zawierających umowy dotyczące wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo. Postanowienia niniejszej instrukcji powinny stanowić integralną część umów, dotyczących realizacji w/w prac.

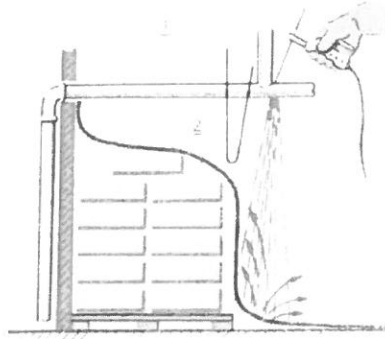
6. Postanowienia zawarte w instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych, dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

8.1. Zasady organizacyjne

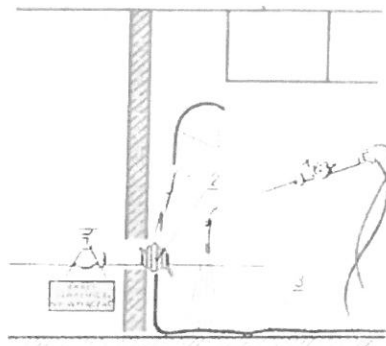
1. Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

- ↓ uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
  - ↓ zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacji z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami niebezpiecznymi pożarowo,
  - ↓ sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac lub w pomieszczeniach sąsiednich nie prowadzono w ostatnim czasie prac malarskich lub innych, przy użyciu substancji łatwo palnych,
  - ↓ Przygotowaniu w miejscu dokonywania prac m. in.:
    - ❖ podręcznego sprzętu gaśniczego w ilości i rodzaj umożliwiający likwidację wszystkich źródeł pożaru,
    - ❖ niezbędnego sprzętu pomiarowego, np. do pomiaru stężeń par gazów palnych jeżeli w rejonie prowadzenia prac mogą zbierać się palne i/lub wybuchowe gazy,
    - ❖ materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia przeprowadzania prac,
    - ❖ napełnionych wodą metalowych (nie palnych) pojemników na rozgrzane odpadki, np.: odcięte mechanicznie (rozgrzane) metalowe elementy, drutu spawalniczego, elektrod itp.,
    - ❖ zapewnieniu stałej drożności wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.
3. Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:
- ↓ dążyć do zmniejszenia lub eliminacji stref zagrożenia wybuchem poprzez wentylowanie (mechaniczne, grawitacyjne) lub przewietrzanie pomieszczeń,
  - ↓ na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy (nie większa jednak ilość niż potrzebna jest do wykorzystania w dniu pracy),
  - ↓ zapas substancji znajdujących się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczalnych), szczelnych opakowaniach,
  - ↓ pozostawienie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
  - ↓ po zakończeniu prac, wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji, tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,
  - ↓ ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
  - ↓ prace w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie po uprzednim pomiarze stężeń par cieczy lub gazów w pomieszczeniu i stwierdzenie nie przekroczenia 10 % ich dolnej granicy wybuchowości.
4. Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo w budynku, pomieszczeniu oraz w pomieszczeniach sąsiednich, należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, a w razie konieczności po 8 godzinach, licząc od czasu zakończenia prac niebezpiecznych pożarowo.

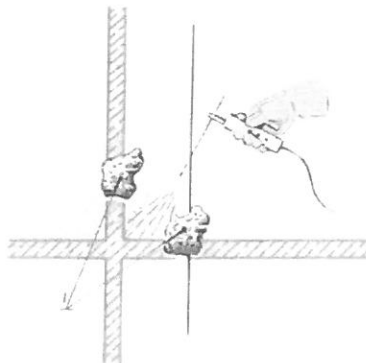
9. PRZYKŁADY ZABEZPIECZENIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

Rys. 1 Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo: 1-ekran z blachy, 2-koc gaśniczy

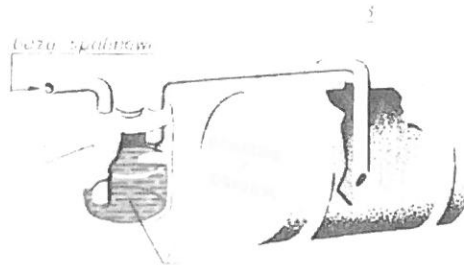

Rys. 2 Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy skutecznie chłodzić: 1-przewód doprowadzający wodę, 2-zwoje sznura z włókna niepalnego, 3-koc gaśniczy

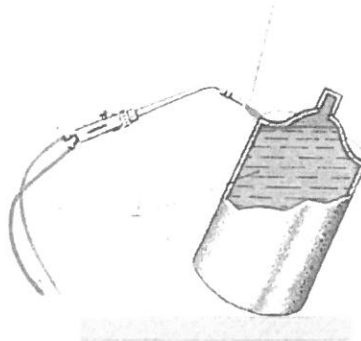

3-materiał niepalny (np. koc gaśniczy)

Rys. 7 Cięte lub spawane pojemniki, mogące zawierać gazy lub pary cieczy palnych, należy przed przystąpieniem do prac wypełnić gazem obojętnym, np. gazami spalinowymi z silnika samochodowego podawanymi przez łapaczkę iskiei: 1-łapaczka iskiei, 2-woda, 3-przewód doprowadzający gazy do wnętrza pojemnika

Rys. 8 Niewielkie pojemniki, mogące zawierać palne gazy lub pary cieczy palnych, zabezpieczamy skutecznie przed zapaleniem lub wybuchem napełniając je wodą - 1

..... tel' ..... podpis .....

9. Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo

..... tel' ..... podpis .....

10. Osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie pomieszczeń sąsiednich

..... tel' ..... podpis .....

..... tel' ..... podpis .....

..... tel' ..... podpis .....

11. Osoby odpowiedzialne za wyłączenie instalacji spod napięcia, odcięcia gazu, dokonanie analizy stężeń par cieczy, gazów i pyłów

..... tel' ..... podpis .....

..... tel' ..... podpis .....

..... tel' ..... podpis .....

12. Osoba odpowiedzialna za udzielenie instruktażu w zakresie środków bezpieczeństwa

..... tel' ..... podpis .....

13. Osoby odpowiedzialne za przeprowadzanie kontroli rejonu prac po ich zakończeniu

..... tel' ..... podpis .....

..... tel' ..... podpis .....

..... tel' ..... podpis .....

14. Prace pożarowo niebezpieczne będą przeprowadzone w dniach .....
od godz. .... do godz. ....

Podpisy komisji:

.....

.....

.....

10. ZASADY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Za zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń odpowiedzialni są pracodawcy, w porozumieniu z pracownikiem prowadzącym sprawy osobowe. Szkolenie przeciwpożarowe ma na celu zapoznanie pracowników z zagrożeniami występującymi w obiekcie oraz:

- ↓ zapoznanie pracowników ze sposobami eliminowania zagrożeń pożarowych i innych miejscowych, a także zapoznanie ich z obowiązującymi przepisami ppoż.,
- ↓ wskazanie pracownikom sposobu postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w tym ich zadań podczas ewakuacji,
- ↓ nauczanie pracowników posługiwania się sprzętem gaśniczym, ratowniczym i urządzeniami gaśniczymi oraz z zasadami ich użycia,
- ↓ zapoznanie pracowników z zadaniami i obowiązkami w zakresie ochrony ppoż. w zależności od zajmowanego stanowiska.

Wszyscy pracownicy są objęci następującymi rodzajami szkolenia:

Szkolenie instruktażowe wstępne. Szkoleniu temu podlegają wszyscy pracownicy przed dopuszczeniem do pracy. Szkolenie to powinno być przeprowadzone przez osobę uprawnioną. Szkolenie to powinno obejmować zagadnienia podane w przykładowym programie poniżej. Szkolenie wstępne powinno być udokumentowane, np. poprzez wpis do rejestru potwierdzony, podpisem szkolonego i osoby przeprowadzającej szkolenie, wydaniem zaświadczenia oraz oświadczeniem osoby przeszkolonej zał. Nr 4

Szkolenie instruktażowe wstępne jest w zasadzie szkoleniem jednorazowym. Uzasadnieniem do przeprowadzenia tego szkolenia ponownie mogą być następujące przypadki:

- ↓ kiedy firma zmienia profil lub technologię,
- ↓ wprowadzenia istotnych zmian w organizacji ochrony przeciwpożarowej w obiekcie,
- ↓ zostały wprowadzone istotne zmiany w zabezpieczeniu ppoż. obiektu.

Instruktaż na stanowisku pracy. Temu rodzajowi szkolenia podlegają wszyscy nowi pracownicy lub pracownicy zmieniający stanowisko pracy. W czasie szkolenia, pracownicy są zapoznawani z zagrożeniami pożarowymi na stanowisku pracy, warunkami bezpieczeństwa, instrukcjami technologiczno-ruchowymi, instrukcjami ppoż. obowiązującymi na stanowisku pracy. Przeprowadzenie instruktażu na stanowisku pracy jest dokumentowane odpowiednim wpisem do książki, którą prowadzi pracownik Kadr (przełożony) i podpisami osoby szkolącej i szkolonej (może być wpisane do karty bhp) zał. nr 3.

UWAGA:

Zagadnienia ochrony przeciwpożarowej ujęte są w programach szkolenia wstępnego i szkoleń okresowych z zakresu BHP.

Przykładowy program szkolenia instruktażowego wstępnego

Lp.	Temat:	Uwagi
1.	Podstawowe przepisy prawne z zakresu ochrony ppoż., wytyczne i zarządzenia, instrukcje	
2.	Zagrożenia pożarowe w obiektach, przyczyny powstawania pożarów i innych zagrożeń	
3.	Zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom	
4.	Zadania i obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia	
5.	Ewakuacja ludzi i mienia, drogi i środki ewakuacji	
6.	Gaśnice, hydranty wewnętrzne. Praktyczna znajomość zakresu jego stosowania i sposobu użycia	

ZAŚWIADCZENIE

Pan(i)..... odbył(a) szkolenie wstępne z zakresu ochrony przeciwpożarowej obowiązującymi na terenie i w budynku Urzędu Miejskiego w Skórcz, ul. Główna 40,

Program szkolenia :

- zapobieganie powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów na stanowisku pracy i na terenie obiektu,
- postępowanie na wypadek powstania pożaru.
- użycie gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych.

podpis osoby szkolącej

Uczestnik szkolenia przyjmuje do wiadomości i przestrzegania ustaleń Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego .

.....
czytelny podpis uczestnika szkolenia

sytuacjach.

W trakcie ćwiczenia wskazane jest również wyłączenie dopływu energii elektrycznej przy pomocy przeciwpożarowego (a jeżeli go nie ma, to głównego) wyłącznika prądu. Zanik energii elektrycznej pozwoli nam sprawdzić działanie systemów awaryjnych (oświetlenie ewakuacyjne, automatyczne sterowane elektrycznie lub elektronicznie zamknięcia w drzwiach służących do ewakuacji) oraz w pewien sposób przygotuje opuszczające obiekt osoby do ewakuowania się w odbiegających od normalności warunkach. Jeżeli dysponujemy odpowiednimi możliwościami, możemy ćwiczenie wzbogacić w tzw. elementy pozoracji polegające np. na zadymieniu fragmentu budynku. Należy jednak pamiętać, że użyte do pozoracji środki muszą być stosowane bardzo rozważnie i w całkowicie bezpieczny dla ludzi sposób.

Bezpośrednio przed planowanym rozpoczęciem ćwiczenia obserwatorzy powinni udać się do wyznaczonych wcześniej punktów i od momentu ogłoszenia alarmu dokładnie monitorować rozwój wydarzeń.

Obserwatorzy powinni zwrócić uwagę na następujące elementy ćwiczenia:

- ↓ czy sygnał o ewakuacji dotarł do wszystkich ludzi przebywających w monitorowanym przez nich obszarze,
- ↓ czy wszyscy pracownicy natychmiast przerwali pracę i rozpoczęli ewakuację, czy ewakuacja odbywała się zgodnie z wyznaczonymi drogami i kierunkami i czy nie wykorzystywano do niej elementów zabronionych takich jak dźwigi lub nie przeznaczone do tego celu przejścia i wyjścia,
- ↓ czy w monitorowanym obszarze zadziałały wszystkie urządzenia techniczne służące do zapewnienia bezpieczeństwa ludzi przebywających w obiekcie takie jak np.: oświetlenie ewakuacyjne, drzwi pożarowe, wentylacja pożarowa itp.

Ponadto obserwatorzy powinni:

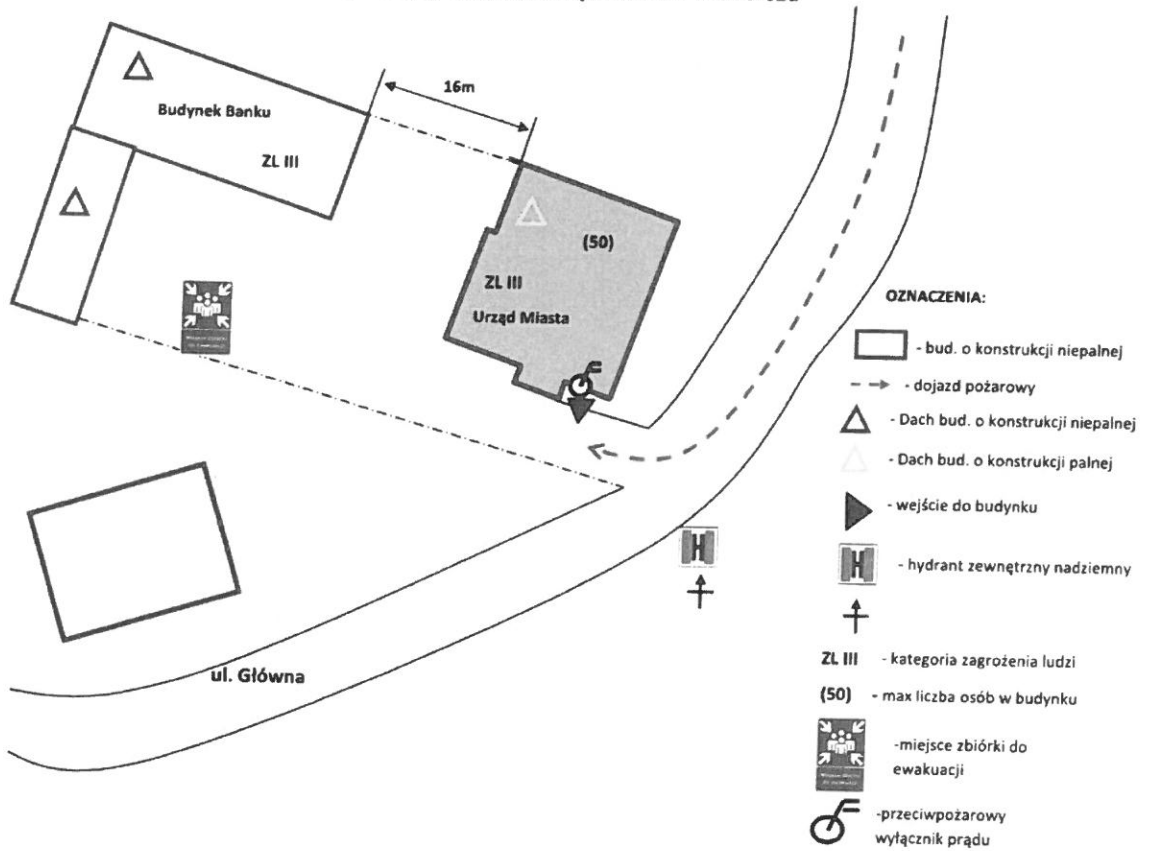
- ↓ odnotować czas w jakim opuszczono monitorowany przez nich obszar, odnotować wszelkie zauważone nieprawidłowości,
- ↓ sporządzić wykaz osób, które nie zastosowały się do polecenia ewakuacji, przystąpiły do niej w sposób opieszły lub w jakikolwiek sposób tę ewakuację utrudniały lub zakłócały.

Osoby, które nie opuściły Obiektu pomimo ogłoszenia jego ewakuacji, czyniły to w sposób opieszły lub w jakikolwiek sposób tę ewakuację utrudniały lub zakłócały, powinny złożyć wyczerpujące wyjaśnienie o powodach swojego postępowania. W przypadku gdy wyjaśnienia te nie mają żadnej racjonalnej podstawy, w stosunku do takich osób winny być wyciągnięte surowe konsekwencje służbowe.

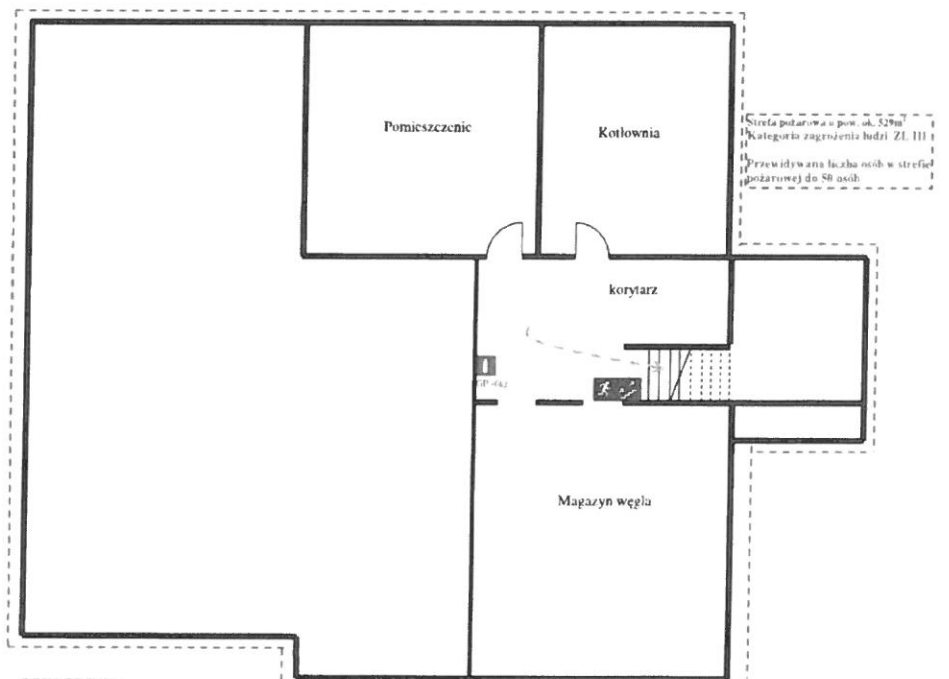
itp.),

- zamierzenia które należy przedsięwziąć aby wyeliminować stwierdzone nieprawidłowości, a tym samym poprawić warunki ewakuacji ludzi z obiektu.
- ✚ kopię pisma (adresowanego do właściwego miejscowo komendanta Państwowej Straży Pożarnej) o którym mowa w pkt. 1 niniejszego rozdziału.

Plan sytuacyjny budynku Urzędu Miasta w Skórczu

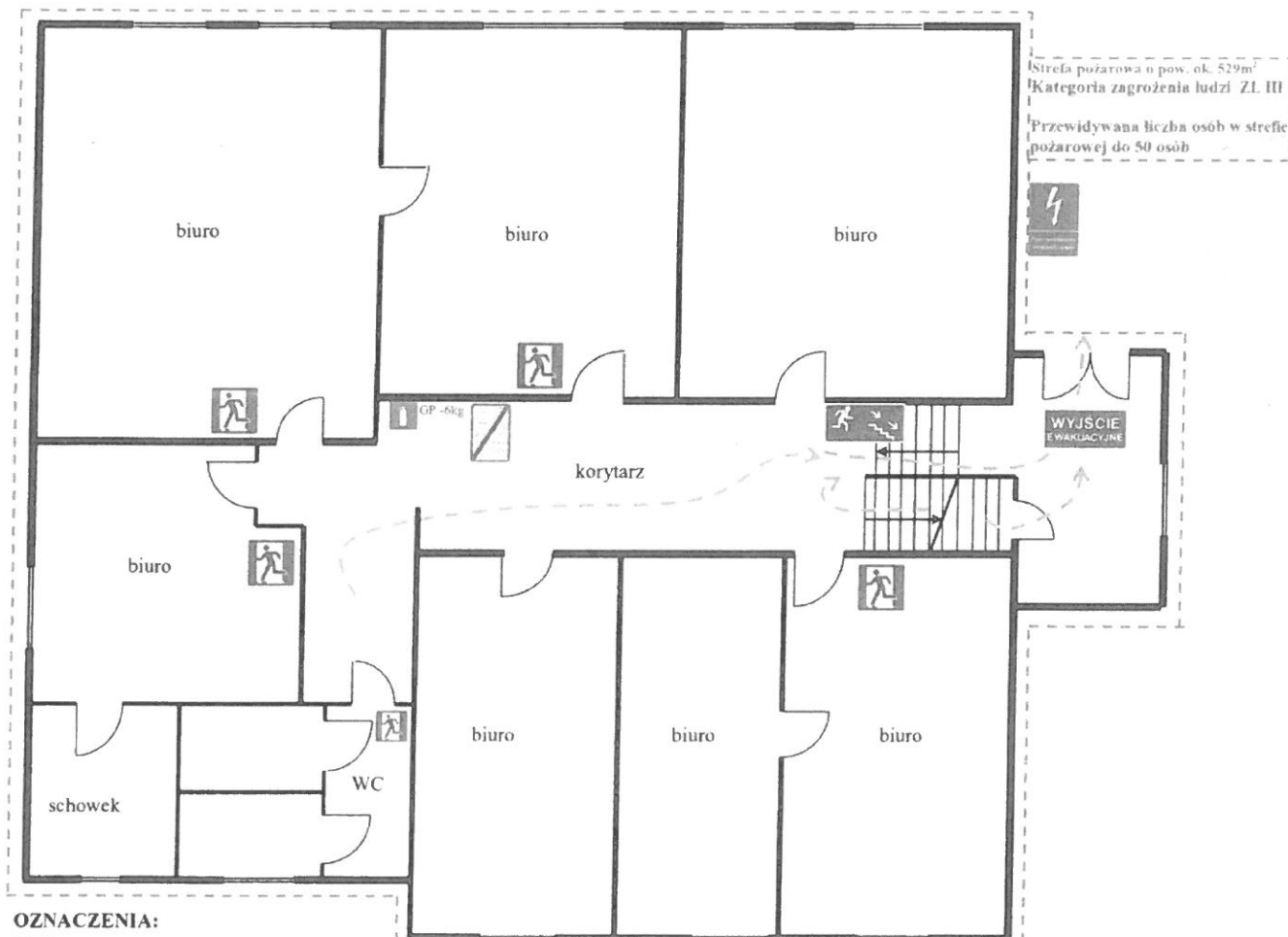

I Strefa pożarowa o pow. ok. 529m²
 II Kategoria zagrożenia ludzi ZL III
 III Przewidywana liczba osób w strefie
 pożarowej do 50 osób

OZNACZENIA:

- - panel przerwista
- - Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę
- G.P.-6x - panela proszkowa ABC, masa środka gaśniczego 6kg
- - droga ewakuacyjna, kierunek ewakuacji

Budynek Urzędu Miasta w Skórczu ul. Główna 40		
Kondygnacja piwnicy		
Powierzchnia budynku	Wysokość budynku	Liczba kondygnacji budynku
529,89m ²		4
Powierzchnia kondygnacji	Kategoria zagrożenia ludzi	Liczba osób na kondygnacji
ok. 74m ²	ZL III	

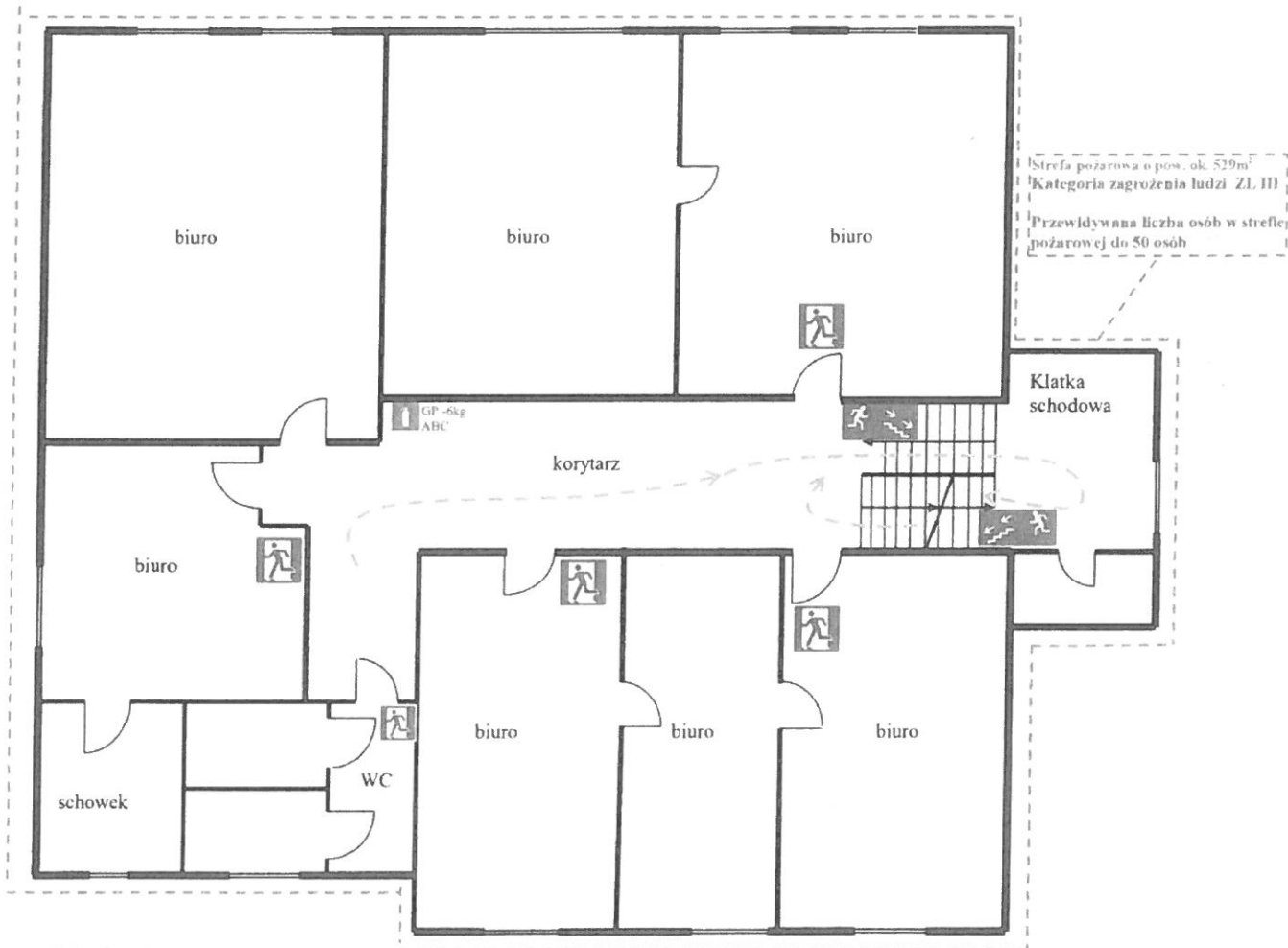

Strefa pożarowa o pow. ok. 529m²
 Kategorie zagrożenia ludzi ZL III
 Przewidywana liczba osób w strefie
 pożarowej do 50 osób

OZNACZENIA:

- - gaśnica przenośna
- GP-6x - gaśnica proszkowa ABC, masa środka gaśniczego 6kg
- - instrukcja postępowania na wypadek pożaru
- - przeciwpożarowy wyłącznik prądu
- - Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół
- - droga ewakuacyjna, kierunek ewakuacji
- - Drzwi ewakuacyjne

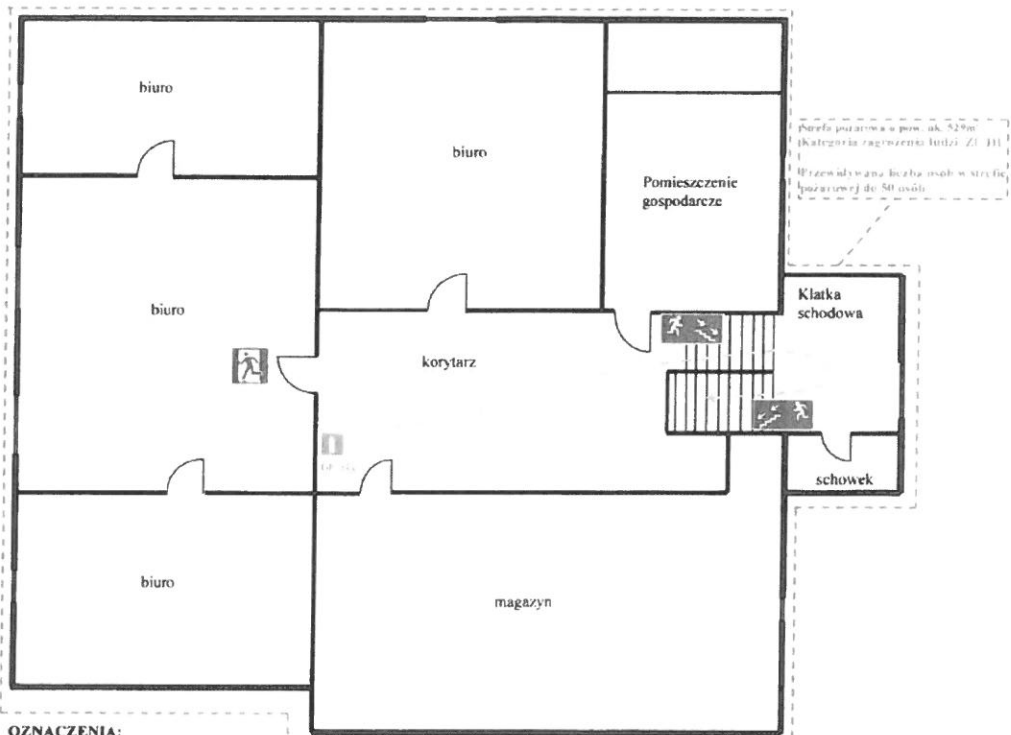
Budynek Urzędu Miasta w Skórczu ul. Główna 40		
Kondygnacja parteru		
Powierzchnia budynku	Wysokość budynku	Liczba kondygnacji budynku
529,89m ²		4
Powierzchnia kondygnacji	Kategoria zagrożenia ludzi kondygnacji	Liczba osób na kondygnacji
ok. 155m ²	ZL.III	15

OZNACZENIA:

- - gaśnica przenośna
- - Drzwi ewakuacyjne
- GP-6x** - gaśnica proszkowa ABC, masa środka gaśniczego 6kg
- - droga ewakuacyjna, kierunek ewakuacji
- - Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół

Budynek Urzędu Miasta w Skórczu ul. Główna 40		
Kondygnacja I piętra		
Powierzchnia budynku	Wysokość budynku	Liczba kondygnacji budynku
529,89m ²		4
Powierzchnia kondygnacji	Kategoria zagrożenia ludzi kondygnacji	Liczba osób na kondygnacji
ok. 157m ²	ZLIII	15

OZNACZENIA:

- gaśnica przenośna
- Drzwi ewakuacyjne
- droga ewakuacyjna, kierunek ewakuacji
- Kierunek do wyjścia drzgi ewakuacyjnej schodami w dół
- gaśnica proszkowa ABC, masu środka gaśniczego 6kg

Budynek Urzędu Miasta w Skórczu ul. Główna 40		
Kondygnacja II piętra		
Powierzchnia Użytkowa budynku 529,89m ²	Wysokość budynku	Liczba kondygnacji budynku 4
Powierzchnia kondygnacji ok. 142m ²	Kategoria zagrożenia ludzi kondygnacji ZLIII	Liczba osób na kondygnacji 10